

**Jég szekrények
utányos árban**

**Permelező és mező-
gazdasági gépek**

**Zománczott
edények**

**Legolcsóbban
Bruckner vasúdvárban**

Regös cserkészek Bácskában,

az új otthonra talált szekeiyei között

Szombaton szállott vonatra a cserkészszo-
vet-
regös csoportjának üzenetgy tagja, hogy ellá-
togasson Bácska földjére és megismerkedjen a
Bukovinából hazatelepített szekeiyei. Szabad-
kán beszállnak az utolsó csatlakozók, a szegedi
V. cserkészközpont képviselői. Teljes létszámmal
robogunk Újvidék felé s valamivel éjjel előtt már
a teljes sötétségbe burkolódzott városban keres-
gélünk éji szállást. Végre az iparostanonca isko-
la legfelső emeletén kötünk ki. (Érdekes szerb in-
térmeny volt ez: a szegedi iparostanonciskolához
hasznos méretű, modern épületet a társadalom se-
gítségével emelték szegénysorsú fiatalok számára.
Havi 30 pengőért nemcsak szakképzést, de teljes
ellátást, lakást is kaptak négy éven keresztül s
végül kamatmentes önállósítási kölcsönhöz jutot-
tak. Ez az intézet most a szegedi iparkamara ha-
táskörébe került s valószínűleg újra megnyílik.)

AZ ELSŐ SZEKELY FALU HADIKLIGET.
Eppen lakodalomra érkezünk, az egyik ház udva-
rán javában áll a mulatság. Pörgőkalapos, rancos
székely öregek fehér ingben, az asszonyok maguk-
szólta öltözetben. A leányok valamivel cifrabban
vannak öltözve, vidáman járják a legényekkel a
táncot. «Előttáncosunk, Juló bá, rögtön elvegyül
köztük, megforgatja a menyecskéket. A hamisítat-
lan székely arcok között fel-feltűnik egy-egy szlo-
vák típus, a legteljesebb egyetértésben szorakoz-
nak együtt magyarok és tótok. Tóth Sanyi bá (a
jamboreek világhírű táborvezetője — civilben
rajztanár) — most eleven fényképezőgép: sorra
rajzolja vázlatkönyvébe a meglepett ábrázolatokat.
Előnkélünk velük néhány nótát, nagy lelkesedés-
sel fogadják. Már itt tapasztaljuk, hogy a széke-
lyek egyedül érzik magukat, minden jó szót a leg-
nagyobb örömmel fogadják.

Az aúó kegyetlenül ráz az elbanyagolt utakon,
vezetők azonban nem zavartatja magát, hajme-
resztő zökkenők dobálnak bennünket. A nagy
porfelhő mögül vígan integetünk a földiken dol-
gozó embereknek.

A TELEPEK nem túl nagyok, van ahol csak 20
— 25 család lakik. A házakat meg a dobrovoljacok
építették, az ő módjukra. Néhol a szobából nyílt
az ól, a kut a trágyadomb mellett. Sok-sok mázsa
meszt kentek már a falra a tisztasághoz szokott
székelyek, akik a szellős bukovinai faházakban
laktak. A telepek központjában remek modern
épületek: kultúrház, iskola, óvoda. Minden na-
gyobb telepre építettek egészségházat is, szép tisz-
ta épületek, vízvezetékek. Kitűnő felszereléssel
bágyták hátra, most a körzet magyar orvosa
rendel bennük. Rajta kívül jegyző (erre felé íroga-
tónak hívják), pap és tanító, meg a katonai köz-
igazgatás szervei gondoskodnak a falu irányítá-
sáról.

MEG VANNAK ELEGEDVE a székelyek, örül-
nek, hogy itt lehetnek, különösen, ha arra gon-
dolnak, hogy régi bukovinai lakhelyeik feletti a
háború szele söpört végig. Az új baba nagyszerű
termőföldje, acélos buzája mind-mind újdonság
számukra. Szívesen elnézik érte a kezdet kisebb
nehézségeit. De a legnagyobb öröm számukra —
szinte el sem tudják hinni! — hogy magyar vidé-
ken vannak, minden magyarul folyik, magyar a
közigazgatás, az orvos, a lelkész, a tanító magya-
ral beszél velük. Gyerekek módjára örülnek az új
környezetnek.

Jólesik egy kis felüdülés. Szívvel-lélekkel mu-
lat mindenki az egyszerű tréfákon, nótákon, mesé-
ken, «Úsd Ubule és Verj Eleke — fabábuk — pri-
mitív, de annál közvetlenebb jelenése. Ez a báb-
színház az előadás fénypontja. Nincsen olyan kö-
moly öreg székely, vagy vitéz aki el ne kacagná
magát. Hát még a pulykakakas, «akinek» papírfar-
kát a legészantabb Pista meg Jóska sem tudja a
kézbeadott gyertyával meggyújtani. pedig nagy
zacskó cukor a kilátásba helyezett italom Van
a tarisznyánkban eredeti bukovinai nóta is:

*Andrástalan nem sok időm van hátra,
Felszerelve megyek az állomásra.
Otthagynom az apámat, az anyámat,
sej, testvéreimet,
meg a régi szép szeretőmet*

Ezt énekelték a régi andrástalanok, amikor ka-

tonának mentek. Mi aztán átalakítottuk: «...elho-
zom az apámat az anyámat...» A román kaszár-
nyák helyett most a Bácskába vonultak be.
Néhol mosolyogva, néhol sirva éneklik velünk
együtt Egy Bartók-dallammal fejezzük be tá-
borlázunkat, a «Hazatérés énekét» énekeltük:

*... Vándor fecske hazatér,
Édesanyja fészke szűll. —
Hazatértünk, megengedte
A magyarok jó Istene.
Ilju Kristó Nagy István.*

Kedden megalakul a szegedi közjóléti szövetkezet

Mi a célja és mit nyújt az új szociális intézmény

(A Délmagyarország munkatársától) Pénte-
ken Szegedre érkezett dr. Simonffy Ferenc, az
Országos Nép- és Családvédelmi Alap ügyésze,
hogy előkészítő tárgyalásokat kezdjen az
ONCSA keretében megalakítandó szegedi közjó-
léti szövetkezetről. Simonffy látogatást tett dr.
Pálffy József polgármesternél, majd dr. Biacsy
Béla (b. tanácsnok, népjóléti előadóval tárgyal-
ta meg a szövetkezet megalakításával kapcsola-
tos tennivalókat.

A belügyminiszter szerte az országban me-
galakítandó közjóléti szövetkezetek részére alap-
szabálymintát állapított meg, meghatározta
azt is, mi a szövetkezetek célja. Ezeknek a cé-
lokhoz szem előtt tartásával alakul meg a sze-
gedi közjóléti szövetkezet. A szövetkezet célja
tagjai keresetének és gazdálkodásának előmoz-
dítása a kölcsönösség alapján. A legelső sorban
megvalósítandó célok közé tartozik képzés-
és anyagi támogatás révén a megélhetésük-
ben veszélyeztetett sokgyermekes családok ön-
álló gazdasági létének megalapozása, vagy
kedvezőbb gazdasági viszonyok közé telepítése
és ezáltal a népesség szaporodásának előmozdi-
tása, továbbá ilyen családok részére családi há-
zak építésének, vagy tatarozásának elősegíté-
se. A sokgyermekes szegény családok részére
igyekeznek állandó munkalehetőséget biztosí-
tani, azok közös munkáját megszervezik és így
gazdasági, erkölcsi, szellemi felemelés útján az
életviszonyukat igyekeznek megjavítani, előse-
gítik a társadalmi kiegyenlítődést.

A szövetkezet termelő üzemeit létesít, elő-
mozdítja a jobb értékesítést s ezzel kapcsolat-
ban gyakorlati szakembereket képez ki a szö-
vetkezet üzemeiben.

A szövetkezet rendes tagjai olyan megélhe-
tésben veszélyeztetett feddhetetlen előéletű
magyar állampolgárok lehetnek, akik a szövet-
kezet céljainak megvalósítását a saját, vagy
családtagjaik közreműködésével szolgálják. A
szövetkezet működésénél a szakszerűség bizto-
sítása érdekében a szövetkezetbe rendes tag-
ként közszolgálati alkalmazottak is beléphet-
nek. Az alapítótagok legalább 250 darab alapí-
tói üzletrészt kötelesek jegyezni. A rendes tag-
ok legalább egy üzletrészt kötelesek jegyezni.

A továbbiakban az alapszabály a szövetkezet
szervezetéről intézkedik, majd a tagok részére
járó juttatások módját és a juttatásokért járó
elenszolgáltatások törlesztését határozza meg.
Ingatlannal nem rendelkező támogatásra szo-
ruló szövetkezeti tagok házat törlesztésre kap-
hatnak. A tulajdonjogi átirás a szövetkezet
költségén csak a tartozás teljes törlesztése után
kövekeztetik be. Az építkezésre adott kölcsö-
nök kamatmentesek. Építkezési kölcsönt legfel-
jebb harminc évre hitelez a szövetkezet, a tör-
lesztési részleteket évi összegekben állapítja
meg. Az alapszabály legérdekesebb intézkedése
hogy az Országos Szociális Felügyelőség hoz-
zájárulásával a kölcsönökből az egy éven fe-
lül, de 18 ik életévét még be nem töltött ne-
gyedik gyermek után tíz százalékot, minden
további gyermek után további tíz-tíz százalékot
kell elengedni. Az elengedés azonban a tartozás
hetven százalékát nem haladhatja meg.

A pénteki tanácskozás alkalmával a szegedi
közjóléti szövetkezet alakuló közgyűlését július

29-én, kedden délelőtt 10 órára tűzték ki a vá-
rosháza közgyűlési termében. Az alakuló köz-
gyűlésen dr. Pálffy József polgármester elnö-
köl és résztvesz azon dr. Valkó László szociá-
lis felügyelő, valamint dr. Simonffy Ferenc
ügyész.

A magyar kenyér vasárnapi ünnepe Szabadkán

Szabadka, július 25. Nagyszabású méretek-
ben bontakozik ki a magyar kenyér vasárnapi
szabadkai ünnepe. Az egész délvidéki magyar
gazda- és földművestársadalom impozáns fel-
vonulása lesz ez az ünnepség, többszáz küldött-
ség érkezik különvonatokkal a Délvidék és az
ország minden részéből. Résztvesznek az ün-
nepségen a délvidéki nemzetiségek küldöttsé-
gei is, németek, bunyevácok, tótok és szerbek
vonulnak fel színpompás népművészeti bemu-
tatón.

Az ünnepségen Bárdossy László miniszter-
elnök a szabadkai városháza előtt rádiószo-
zatot intéz az ország gazdatiszadalmához. A sza-
badkai stadionban fehéringujjas, magyar ka-
szás ifjak sorakoznak fel, hogy megadják a ke-
retét Paulini Béla Gyöngyösbokréta műsorá-
nak. Az új magyar kenyér szabadkai ünnepe
a délelőtti hivatalos aktusok lebonyolítása
után, délután a vidékenkinti gyöngyösbokrét-
tak népművészeti bemutatót tartanak, közöttük
Tápi az ügyestáncot és a marsot mutatja be.

Follik a nyomozás az arzénmérgezés ügyében

(A Délmagyarország munkatársától) Beszá-
moltunk arról, hogy egy tanyai gazdálkodó
arzénmérgezéses tünetekkel szállították a sze-
gedi belgyógyászati klinikára. A klinika kéré-
sére a rendőrség megindította a vizsgálatot az
arzénmérgezés ügyében. Kihallgatták a gazdál-
kodót, aki elmondotta, hogy gyanúja szerint
az otthon sütésre használt lisztben lehetett arz-
én és így kerül a szervezetébe. A rendőrség a
megjelölt nyomozás során megállapította, hogy
melyik tanyai fűszerboltból vásárolta a gaz-
dálkodó felesége a lisztet. Az első használatkor
az asszony is rosszul lett s őt is egy hétig ke-
zelték ismeretlen mérgezési tünetekkel a klini-
kán, ahonnan azután egy hét múlva gyógyul-
tan távozott. Amikor hazaért, kalácsot süített
a lisztből, ettől lett rosszul a férje. Megállapí-
totta a rendőrség azt is, hogy ugyanabban a
fűszerüzletben, ugyanabban a lisztből vásárolt
egy tanító családja is: sem a tanítónak, sem
a családtagjainak semmi baja nem történt. Így
tehát a nyomozás most más irányban indult
meg annak megállapítása érdekében, hogy ha-
valóban a lisztben volt arzén, miképpen és hol
került bele!